

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 131/09-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. Č., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 4 Tos 98/2008 a takto

rozhodol:

Sťažnosť J. Č. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2009 doručená sťažnosť J. Č., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Krajským súdom v Trnave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 4 Tos 98/2008. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 9. marca 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu vraždy rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 T 35/99 z 26. novembra 2001

v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 To 13/02 z 29. apríla 2002. Bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov so zaradením do III. nápravno-výchovnej skupiny. Dňa 29. júna 2008 vykonal dve tretiny uloženého trestu, a preto požiadal o podmienečné prepustenie. Uznesením Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Pp 51/2008-74 z 19. novembra 2008 bola žiadosť sťažovateľa o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnutá. Následným uznesením krajského súdu č. k. 4 Tos 98/2008-130 z 8. januára 2009 bola zamietnutá aj jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu.

Podľa názoru sťažovateľa uzneseniami všeobecných súdov došlo k porušeniu jeho základného práva na osobnú slobodu. Je prvotrestancom, predtým v minulosti nikdy súdne trestaný nebol a nemal ani žiadne problémy so zákonom. Bol riadne zamestnaný, v kolektíve vždy obľúbený a prácu vykonával zodpovedne k spokojnosti nadriadeného. O dvoch synov zo zaniknutého manželstva sa vždy riadne staral. Psychiater a sexuológ nepovažujú jeho pobyt na slobode za nebezpečný. V súčasnosti má vážnu a dlhoročnú známosť s družkou, ktorá je bezúhonnou a riadne zamestnanou osobou. Počas výkonu väzby sa správal na požadovanej úrovni a bol kladne hodnotený. Vo výkone trestu dostával tak odmeny, ako aj disciplinárne tresty, tie však súviseli s tým, že sa mu niektorí pracovníci snažili v maximálnej miere uškodiť, a preto si na neho vymýšľali rôzne priestupky. Po zmene prístupu k nemu sa vzťahy zlepšili. Všeobecné súdy vzhľadom na uvedené skutočnosti nerozhodovali o jeho žiadosti objektívne.

Žiada, aby ústavný súd sťažnosti vyhovel a nariadil všeobecným súdom opätovne konať vo veci jeho podmienečného prepustenia s tým, aby im uložil povinnosť objektívne prešetriť a posúdiť sťažovateľovu žiadosť.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 4 Tos 98/2008-130 z 8. januára 2009 vyplýva, že ním bola zamietnutá sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 Pp 51/2008-74 z 19. novembra 2008. Podľa názoru krajského súdu nebolo možné sťažnosti vyhovieť. Okresný súd pri rozhodovaní o žiadosti o podmienečné prepustenie sťažovateľa vykonal všetky dôkazy potrebné pre spravodlivé a objektívne rozhodnutie, následne tieto dôkazy

individuálne, ako aj v ich spojitosti starostlivo vyhodnotil, a tak dospel k správne mu a zákonnému presvedčeniu, že u sťažovateľa nie sú splnené zákonné podmienky na to, aby bolo možné jeho žiadosti o podmienčné prepustenie vyhovieť. Z obsahu zadovážených dôkazov je zreteľné, že sťažovateľ sa nedokázal počas výkonu trestu ani len vysporiadať s režimom vo výkone trestu, tento režim požadovaným spôsobom nedodržiaval, svojím správaním a vystupovaním nepreukázal, že by zmenil svoju hodnotovú orientáciu a postoj k spoločenským normám, ako aj k správaniu sa voči blízke mu sociálnemu okoliu. Tieto základné postoje z jeho strany nedávajú záruku, že by v prípade prepustenia na slobodu viedol riadny život. Táto skutočnosť sa pokladá za základnú pre prípadné pozitívne rozhodnutie o žiadosti o podmienčné prepustenie z výkonu trestu. Kontroverzné a neústretové správanie sa sťažovateľa vo výkone trestu spochybňuje akékoľvek možné reálne úvahy o jeho polepšení sa v zmysle ustanovenia § 61 ods. 1 Trestného zákona.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ považuje za porušenie základného práva skutočnosť, že napriek jeho očakávaniu všeobecné súdy nepovažovali za možné podmieniene ho prepustiť z výkonu

trestu odňatia slobody. Rozhodovanie všeobecných súdov nebolo podľa neho objektívne, keďže bolo ovplyvnené zaujatými stanoviskami ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Z pohľadu ústavného súdu možno konštatovať, že všeobecné súdy sa pri rozhodovaní opierali o konkrétne fakty dokumentujúce správanie a prístupy sťažovateľa. V žiadnom prípade preto nie je možné ich závery považovať za arbitrárne či zjavne neopodstatnené. Samotná skutočnosť, že všeobecné súdy nerozhodli v súlade s predstavami sťažovateľa, nemôže bez ďalšieho znamenať porušenie označeného základného práva.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2009